

21. seja Senata UL, z dne 22. 10. 2019
(sklepi HK UL sprejeti na 16. seji dne 18. 9. 2019)

UL FS – uskladitev in dopolnitev prilog UL FS k Merilom

Članica UL FS je poslala v uskladitev in dopolnitev priloge k Merilom, pri čemer gre v delu uskladitve zgolj za uskladitev členov s krovnimi habilitacijskimi Merili.

Dopolnitev prilog UL FS pa je naslednja: na 20. seji senata UL FS dne 20. 6. 2019 je bila sprejeta dopolnitev pod točko 8. Dodatni splošni pogoji za izvolitev v naziv asistent in Pogoji za ponovno izvolitev v naziv asistent, na strani št. 5, kjer se doda novi šesti odstavek, ki se glasi:

»Kandidat, ki je pridobil doktorat znanosti pred četrto izvolitvijo v asistent, mora imeti ob vsaki nadaljnji izvolitvi dva dodatna članka WoS ali Scopus ali 1 članek in 1 ustrezní prispevek na večjem projektu izkazanem v COBISS-u.«

HK UL je preučila predlog članice UL FS, ga soglasno podpira ter posreduje Senatu UL v sprejem.

SKLEP št. 11.7.: Senat UL sprejme dopolnitev prilog UL FS k Merilom UL. Spremembe začnejo veljati naslednji dan po objavi na spletni strani UL.

Uskladitev prilog članic z Merili

V skladu s prehodno določbo sprememb Meril z dne 29. 5. 2019 so članice uskladile priloge k Merilom (sklicevanje na preštevilčene člene Meril).

Na Rektorat UL so poslali naslednje usklajene priloge k Merilom 14 članic UL: UL AG, UL AGRFT, UL ALUO, UL BF, UL EF, UL FDV, UL FFA, UL FGG, UL FSD, UL FU, UL MF, UL NTF, UL TEOF in UL ZF.

Dve članici UL FRI in UL VF sta sporočili, da njihovih prilog k Merilom ni treba uskladiti. Ostale članice so poslale obvestilo, da bodisi še pripravljajo uskladitev priloge k Merilom bodisi gre tudi za vsebinske spremembe in dopolnitve in bo pred obravnavo na Senatu UL predhodno še podala mnenje HK UL.

SKLEP št. 11.8.: Senat UL sprejme usklajene priloge k Merilom za naslednje članice: UL AG, UL AGRFT, UL ALUO, UL BF, UL EF, UL FDV, UL FFA, UL FGG, UL FSD, UL FU, UL MF, UL NTF, UL TEOF in UL ZF. Priloge začnejo veljati naslednji dan po objavi na spletni strani UL.

UL PF – prošnja za interpretacijo 81. člena Meril

Merila v 81. členu urejajo količinske pogoje za prvo izvolitev v naziv asistent in asistent – raziskovalec, in sicer:

»V naziv asistenta in asistenta-raziskovalca je lahko prvič izvoljen kandidat, ki je:

- dokončal zadnji študij s povprečno oceno najmanj prav dobro (8), pri čemer se pri izračunu povprečja upoštevajo ocene vseh opravljenih izpitov, vaj in drugih ocenjenih študijskih obveznosti,
- za svoje zaključno delo, če je to pogoj za zaključek študija, dosegel najmanj oceno prav dobro (8).

Če ima kandidat zaključen doktorat znanosti ali znanstveni magistrski študij, se povprečna ocena in ocena zaključnega dela ne preverjata.»

Navedeni člen v prvem odstavku pri upoštevanju povprečne ocene izpostavlja »zadnji študij«, kar se da razumeti vsaj na dva načina, ki vsebinsko pomenita zelo različen kriterij, zato članica prosi za interpretacijo. Ali »zadnji študij« v primeru dokončane prve in druge bolonjske stopnje pomeni zgolj drugo bolonjsko stopnjo ali pa celoten študij na določenem področju (npr. prva in druga stopnja študija prava skupaj; »stari« univerzitetni študij)? Menijo, da je v primeru dokončane prve in druge stopnje bolonjskega študija pri upoštevanju povprečne ocene vsebinsko ustrežnejše upoštevati vse ocene tako na prvi kot drugi stopnji, saj upoštevanje ocen zgolj na drugi stopnji, predvsem v primerih, ko druga stopnja traja zgolj eno leto, prva pa štiri, lahko pripelje do občutnega znižanja standarda za izvolitev, pa tudi do diskriminatorne obravnave diplomantov, ki so zaključili »stari« štiriletni univerzitetni študij.

Vendar pa se pojavi dvom v pravilnost takšne interpretacije (da se torej upošteva le povprečna ocena z druge stopnje) ob primerjavi količinskih pogojev, določenih v 69. členu Meril – NPB z dne 23. 6. 2018:

»V naziv asistenta in asistenta - raziskovalca je lahko izvoljen kandidat, ki je:

- *dokončal predhodni študij s povprečno oceno najmanj prav dobro (8), s tem da se pri izračunu povprečja upoštevajo ocene vseh opravljenih izpitov, vaj in drugih ocenjenih študijskih obveznosti, ki jih je kandidat opravil do vključno zadnje stopnje pridobljene izobrazbe;*
- *-za svoje zaključno delo, če je to pogoj za zaključek študija, dosegel najmanj oceno prav dobro (8);*
- *-pokazal sposobnost za strokovno, znanstveno, raziskovalno-razvojno ali umetniško delo."*

Poleg tega 7. točka 2. odstavka 43. člena Meril – NPB z dne 23. 6. 2018 med splošnimi pogoji za izvolitev v posamezni naziv določa:

»V naziv asistenta je lahko izvoljen, kdor ima:

- *univerzitetno izobrazbo ustrezne smeri, pridobljeno po študijskih programih, sprejetih do junija 2004, ali izobrazbo druge stopnje, pridobljeno po študijskih programih, sprejetih po tem datumu, in*
- *je v teku študija dosegel povprečno oceno prav dobro (8).«*

Temeljni splošni pogoj iz navedenega 43. člena (prva alineja) je v istem besedilu prenešen v 80. člen spremenjenih Meril, ki opredeljuje splošne pogoje za izvolitev, opredelitev količinskega pogoja pa je v spremenjenih Merilih nekoliko drugačna. Razlika med 69. členom in novim 81. členom Meril je namreč v zamenjavi besede »predhodni« z »zadnji« študij, kar po oceni članice, z nadalje navedeno spremembo, lahko pomeni spremembo izračuna povprečne ocene. Ključno namreč je, da 69. člen natančneje določa izračun povprečja ocen, saj govori o upoštevanju »ocenjenih študijskih obveznosti, ki jih je kandidat opravil do vključno zadnje stopnje pridobljene izobrazbe«. Jezikovna razlaga privede do zaključka, da se ne upošteva le zadnja stopnja pridobljene izobrazbe, ampak tudi predhodna (v primeru bolonjskega študija torej druga in prva stopnja). To izhaja iz besedne zveze »do vključno zadnje stopnje«. Predhodni študij po določbi 69. člena zajema v primeru bolonjskega študija torej tako prvo kot drugo stopnjo. Enako razlago omogoča tudi splošnejši 43. člen Meril - NPB z dne 23. 6. 2018. Zaradi črtanja zadnjega dela besedila prve alineje 69. člena ni jasno, kako razumeti zadnji študij v 81. členu spremenjenih Meril in dopušča interpretaciji, kot so ju navedli zgoraj.

HK UL je preučila vprašanje UL PF in potrjuje ugotovitvam članice, da se je nekoliko spremenila formulacija kriterija za prvo izvolitev v naziv asistenta, ki govori o povprečni oceni študija. Razlog za to spremembo je bil ta, da je prejšnja besedna zveza »do vključno zadnje stopnje študija« v nekaterih primerih povzročala težave in nejasnosti pri izračunih (npr. pri študentih, ki so prvo stopnjo dokončali v tujini, asistentih raziskovalcih), zato so bile za take

primere sprejete dodatne interpretacije, ki pa bi lahko bile razumljene tudi kot neskladje z Merili. Ker je bil namen prenove Meril tudi vključiti različna dodatna pojasnila oz. interpretacije, ki so bile sicer objavljene v različnih dokumentih, je bila spremenjena besedna zveza ravno zaradi tega, da omogoča take interpretacije.

HK UL se strinja s stališčem UL PF, da v primeru, ko drugostopenjski študij traja zgolj eno leto, interpretacija, da kot zadnji študij šteje zgolj druga bolonjska stopnja, ni ustrezen. Zato predlaga, da UL PF v svoji Prilogi k Merilom opredeli, da se pri izračunu povprečja štejejo ocene prvo- in drugostopenjskega študija.

HK UL poziva tudi ostale članice UL, ki se srečujejo s tovrstnimi primeri, da uredijo na način, kot je predlagan članici UL PF.

UL FFA – vprašanje vezano na habilitiranje v naziv asistent - raziskovalec brez določitve habilitacijskega področja

Ali se lahko kandidat habilitira v naziv asistent - raziskovalec, brez določitve habilitacijskega področja? Namreč, gre za naziv raziskovalnega sodelavca, habilitacijska področja pa dejansko temeljijo tudi na pedagoškem delu, ob podpori raziskovalnega.

Članica navaja primer situacije, ko bi bila habilitacija v asistenta - raziskovalca brez področja smiselna: pridobili smo večletni raziskovalni projekt, ki je interdisciplinaren (takih je dejansko veliko) in želimo na tem projektu zaposliti nekoga z doktoratom s popolnoma drugega področja, katerega ekspertizo na svojem projektu potrebujemo. In tu se pojavi težava, za katero področje ga habilitirati, še posebej, če gre za področja, ki so matična na različnih članicah.

HK UL je preučila vprašanje članice UL FFA in meni, da se kandidat ne more habilitirati v naziv asistent – raziskovalec brez področja, kar izhaja tudi iz 2. točke *Habilitacijska področja* krovnih habilitacijskih meril, in sicer iz 4. člena meril: »Kandidat je lahko izvoljen v nazive na habilitacijskih področjih, ki so navedena v Prilogi 1 teh Meril.«

HK UL predlaga, da se tak sodelavec na projektu habilitira na svojem osnovnem področju.

UL FF – predlog spremembe 42. člena Meril – UPB, ki velja od 21. 6. 2019

UL FF je glede čistopisa Meril, ki veljajo od 21. 6. 2019, že maja 2019 opozorila UL, da takrat še osnutek čistopisa Meril pomembnih (mednarodno odmevnih) del ne opredeljuje na enak način kot tedanja Merila (NPB), ki so veljala od 23. 6. 2018.

Takratni 49. člen je namreč določal:

*Za objavo z mednarodno odmevnostjo se šteje besedilo, objavljeno v enem od **razširjenih tujih jezikov**, v eni od revij, indeksiranih v SSCI ali SCI z IF>0 ter AHCI, ali v revijah, ki so po mnenju stroke po kakovosti in mednarodni odmevnosti primerljive s temi revijami. Primerljiva revija mora biti na enem izmed ustreznih mednarodnih seznamov. Seznam teh revij na predlog članice, ki kot matično goji področje, na katerem se kandidat voli v naziv, po predhodnem mnenju HK potrdi Senat UL (Priloga 5).*

Kot pogoj za izvolitev v naziv docenta, izrednega in rednega profesorja je med drugim navedeno tudi minimalno število **mednarodno odmevnih del/člankov**: 3 za docenta, 7 za izrednega

profesorja in 14 za rednega profesorja. Merila so tudi določala, da lahko kandidat določeno število del nadomesti z monografijo, delom monografije, učbenikom ali strokovnim dosežkom.

Kandidat mora vsaj dve deli objaviti v slovenskem jeziku. To ne velja za tujce.

Iz tega je sledilo, da morajo biti tudi dela, s katerimi kandidat nadomešča članke, v tujem jeziku.

Posledično je bila smiselna določba o minimalnem številu del v slovenskem jeziku (za DO, IP, RP).

Sedanja ureditev pa omogoča da se kandidati za naziv docenta, izrednega in rednega profesorja volijo v naziv tudi z monografijami in deli monografij v slovenskem jeziku. Besedno zvezo "mednarodno odmevni ali vrhunski članki" je nadomestila besedna zveza "pomembnih del z afiliacijo Univerze v Ljubljani". Tako bi se za naziv rednega profesorja lahko potegoval kandidat, ki ima 6 člankov v tujem jeziku in v ustreznih revijah ter 8 **slovenskih** objav npr.: kot delov monografij.

Izsek 42. člena Meril (UPB 2019):

Kot pomembna dela na znanstvenih področjih se lahko upoštevajo:

- članki, objavljeni v enem od razširjenih **tujih jezikov**, v eni od **revij**, indeksiranih v SSCI ali SCI z $IF > 0$ ter AHCI, ali v revijah, ki so po mnenju stroke po kakovosti in mednarodni odmevnosti primerljive s temi revijami, če je za habilitacijsko področje značilno, da SSCI, SCI revije z $IF > 0$ oz. AHCI revije niso edino zanesljivo merilo za preverjanje odmevnosti,

- znanstvene monografije in deli znanstvenih monografij, izdani pri založbi s potrjenega seznama založnikov,

-

Kljub temu, da je bil namen UL s prenovo krovnih habilitacijskih Meril zgolj **redakcijske narave** z namenom povečanja jasnosti in berljivosti, menijo, da sedanja Merila določajo milejše pogoje za izvolitve v naziv docenta, izrednega in rednega profesorja.

Z namenom zagotovitve enakih pogojev, kot so za izvolitve v omenjene nazive veljali doslej, **predlagajo**, da se v drugi alineji drugega odstavka doda "**objavljeni v enem od razširjenih tujih jezikov**" kot sledi:

- znanstvene monografije in deli znanstvenih monografij, **objavljeni v enem od razširjenih tujih jezikov**, izdani pri založbi s potrjenega seznama založnikov,

HK UL je preučila vprašanje članice UL FF, ki meni, da so se spremenile zahteve Meril v zvezi z jezikom objave monografije, ki jo kandidat lahko uveljavlja kot pomembno delo pri presoji bibliografije v okviru postopka izvolitve v naziv. Habilitacijska komisija UL pojasnjuje oz. ugotavlja, da temu ni tako.

49. člen Meril, ki so veljala do junija 2019, namreč govori izključno o člankih, objavljenih v revijah. Prav tako kriteriji za posamezne nazive najprej govorijo izključno o člankih, ki da morajo biti objavljeni v enem od »razširjenih tujih jezikov«, v nadaljevanju pa je opredeljeno, da te članke lahko nadomeščajo (v določenem obsegu) monografije, deli monografij, učbeniki in strokovni dosežki, pri čemer ni eksplicitno določeno, da morajo biti ti v enem od razširjenih tujih jezikov, kar tudi ne bi bilo smiselno, npr. za učbenike. Zato HK UL meni, da so zagotovljeni enaki pogoji za izvolitve, kot so veljali do sedaj, saj ne v prejšnji verziji Meril, ne v zadnji ni eksplicitno navedeno oz. zahtevano, da morajo biti monografije in njihovi deli objavljeni v enem od »razširjenih tujih jezikov«.

Z vsebinskega vidika pa HK UL meni, da je mednarodna odmevnost prav gotovo znak pomena znanstvene monografije ali njenega dela, kar je praviloma težko doseči, če ni objavljena v enem od »razširjenih tujih jezikov«. Zato je smiselno razmisliti o dopolnitvi krovnih habilitacijskih Meril v smeri natančnejše opredelitve tega določila, kot to predlaga UL FF, zato bo ta pobuda obravnavana ob njihovi naslednji spremembi.

HK UL poudarja, da se do morebitne spremembe krovnih habilitacijskih Meril interpretacija tega dela v ničemer ni spremenila in bo ta vidik pri presoji vlog upoštevan popolnoma na enak način kot do sedaj - to je, da ima pri presoji bibliografije mednarodna odmevnost del pomembno težo.

HK UL seznanja članico UL FF, da bo ob naslednji večji spremembi krovnih Meril ponovno obravnavala njihov predlog kot predlog spremembe Meril (in ne vrnitve v prejšnje stanje), pri čemer poudarja, da interpretacija tega člena pri obravnavi vlog kandidatov do nadaljnjega ostaja enaka kot do sedaj.